

Republica Moldova
CONSILIUL RAIONAL UNGHENI
Direcția Finanțe Ungheni

3600, or. Ungheni, str. Națională, 9, tel./fax: 373/236/2-31-49

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

la proiectul de decizie al Consiliului raional Ungheni „Cu privire la alocarea mijloacelor financiare”

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Direcția Finanțe Ungheni în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr 28/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului Național Anticorupție nr.6 din 20 octombrie 2017 și Legii nr.436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului de Decizie

***I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse actului
și a procedurii de promovare a proiectului de Decizie***

Autor al proiectului de Decizie este Consiliul raional Ungheni, iar autor nemijlocit este Direcția Finanțe Ungheni, ceea ce corespunde art.43 al.(1) lit.b) din Legea nr.436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, art.6 lit.h) din Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului propus este Decizia Consiliului raional, ceea ce corespunde art.43 al.(1) lit.b), art.46 și art.81 din Legea nr.436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, art.6 lit.h) din Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, art.60 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, art.26 și art.27 al Legii finanțelor publice locale nr.397-XV din 16.10.2003, precum și în baza HG nr.868 din 08.10.2014 cu privire la finanțare în bază de cost standard per elev al instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Potrivit art.8. al Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele principale ale asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sânt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”.*

Totodată, art.10 din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor.”.

Autorul Proiectului de decizie a asigurat informarea publicului referitor la inițierea prezentului proiect, condiție prevăzută de art.9 al Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional „(1) *După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială [...]*”.

Proiectul deciziei și nota informativă aferentă acestuia au fost amplasate pe pagina web a Consiliului raional Ungheni www.crungheni.md, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, pentru a putea prezenta sau expedia recomandări în privința proiectului.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială indicată mai sus, precum și apreciind termenul pentru consultări publice, transparența decizională a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al Deciziei

Potrivit notei informative, Decizia este elaborată „*în scopul alocării mijloacelor financiare*”.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiectul de Decizie se urmărește satisfacerea necesităților financiare ale unor instituții și autorități publice.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului de Decizie.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiectul de decizie

Proiectul de decizie promovează interesul public prin alocarea mijloacelor financiare întru redirecționarea surselor financiare conform demersurilor parvenite .

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă

În conformitate cu art.21 al Legii nr.100 din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „(1) *Proiectul unui act normativ se elaborează în câteva etape consecutive, după cum urmează:*

a) *desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de elaborare;*

b) *determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;*

c) *elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;*

d) *întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*

e) *consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;*

f) *întocmirea sintezei obiectivelor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;*

g) *elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.*

(2) *Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sânt prezentate spre examinare Guvernului, sânt stabilite de către Guvern”.*

În nota informativă autorul reflectă condițiile care au impus la elaborarea proiectului și finalității urmărite, evidențiind prevederile de bază.

I.5.2. Argumentarea economico-financiară

Conform art.30 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*”.

Implementarea proiectului de decizie cu privire la alocarea mijloacelor financiare presupune alocarea mijloacelor financiare în limita bugetului raional aprobat pentru anul 2022 și nu necesită surse suplimentare.

Astfel, se constată că implementarea proiectului va realiza finalitatea scontată (prevăzută).

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, care prevede următoarele:

(1) *Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli:*

a) *conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație;*

b) *într-o frază este exprimată o singură idee;*

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;

d) noțiunea se redă prin termenul respectiv, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni;

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire. În cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română;

f) se evită folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sânt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică. Dacă un termen este polisemantic, sensul în care este folosit trebuie să decurgă cu claritate din text;

i) exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire;

j) verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent.

Textul proiectului este expus în limbă simplă, clară și concisă, corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiilor juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau norme în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea acestora, activitate care nu este supusă, potrivit normelor de proiect, riscurilor de corupție.

III.4. Atingeri ale dreptului omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de decizie privind alocarea mijloacelor financiare are drept scop satisfacerea necesităților financiare ale unor instituții și autorități publice.

În ceea ce privește asigurarea transparenței procesului decizional se constată că aceasta a fost respectată de autorul proiectului, anunțul privind inițierea proiectului de decizie, anunțul privind consultarea publică a proiectului, precum și proiectul și nota informativă sunt plasate pe pagina oficială a Consiliului raional Ungheni www.crungheni.md.

Șef Direcție Finanțe

T. Struc